

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Maurittii Gudeni Historia Erfurtensis Ab Vrbe Condita Ad Reductam

Gudenus, Johann Moritz von

Erfurti, 1675

XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11903

MCXLVIII.

Hoc reparatur.

XIII.

*MCL.

Landgraviis Vicedominatus non amplius creditus.

* MCLIV.

*Translatio SS. Adelarii & Eobani.**Vicedominatus familiae nobili hereditariè concessus.*

nisi quod muri vim ignium superarint, perierit. Huic cladi suorum annalium amissionem Cœnobium adscribit, ut non nisi obscure veterum memoria habeatur. * Il-
lud intra † quinquennium reparatur
Henricus ArchiPræful Moguntinensis, præ-
sentibus suffraganeis Herbipolensi, &
Eichstettenſi Episcopis xvi. Calendas Julii
consecravit.

* In Ludovicis non diu convenit cum
superba potestate subjectio, nec Landgra-
vii posteris Vicedominatus amplius credi-
tus, † ne sub ejus licentia in bona Archi-
Episcopi ulterius grassarentur, sed missus
alius, Gisbertus quem dixi, qui Erfordiae
vice Electoris præsideret, ac reliquos in
Thuringia pagos gubernaret. * (a) Sub
hanc mutationem SS. Adelarii, & Eobani
† corpora in monasterio B. M. Virginis in-
venta, cumque maximis solennitatibus
translata sunt. Tota Provincia in singu-
laris Episcopi venerationem concurrit,
(b) tam liberalia undique oblata donaria,
ut iis brevi Mariana Ecclesia cum turribus
exstrueretur. Paulò † post familiae cui-
dam nobili, quæ deinde nomen à munere
traxit, atque hodieum in Thuringia vi-
get, in feudum ab ArchiEpiscopatu Vice-
domi-

(a) Breviarium Erfurtenſis Ecclesiæ collegiatæ B. M. V.
in lect. 5. vitæ SS. Adelarii & Eobani, & MS.
Chron. Petr.

(b) MS. Bibliothecæ Cæs. Vindobon. quod tamen in
tempore dissentit.

dominatûs officium concessum est. Hinc *Dissenſiones*
 invidia; namque adimi ſibi credidit Lu- *inter Mo-*
 dovicus IV. dum non conferretur dignitas, *guntinum*
 quam ex ordine majores habuerant. *Landgra-*
 dium inter Papam & Cæſarem † Frideri- *vium.*
 cum occasionem vindictæ præbuit. De *Diffidium*
 teſtandares iſtarum ætatum, quæ cum *inter Papã*
 circa Numinis cultum non diſſentirent, *& Cæſarem*
 de cura tamen ſacrorum bella tam atrociam *ejuſq; cauſæ*
 geſſerunt, ut pro iſtis aris non poſſent
 crudelius. De nominandis in Germania
 Episcopis controverſia erat, (a) quod ſibi
 quiſque tribuit, Pontifex & Cæſar: pari u-
 terque ſtudio, ac quoniam Deus Imperio
 Cæſarem, Papam Eccleſiæ præfecit, iſſi
 Episcopi Hierarchiæ congruum ducebant,
 ab hoc potius, quàm ab illo ſe nominari.
 Secutus Alexandri tertii Pontificis partes *Moguntia-*
 † Conradus primus Elector, ideo Cæſari *nus Papæ,*
 inviſus, quem magis ex æmulatione ſedis *Landgravi-*
 Moguntinæ, quam juſtitiâ cauſæ Ludovi- *us Cæſari*
 cus ſequebatur. (b) Primò campeſtria Ar- *adhæſit.*
 chi Episcopi loca per Thuringiam invadit;
 arces etiam Mühlberg, & per Eichsfeldi-
 am Ruſtenberg, & Harburg expugnat ex
 ſegni ad commoda Archiepiſcopatûs pa- **MCLXIV.*
 rentum adminiſtratione minus inſtructas. *Obſidetur*
 * Devictis campis Erfordia obſidetur, † cu- *Erfordia.*
 jus muros Conradus, (c) periculum præ-
 videns, vix antea reſtauraverat; illa
 C 2 magnis

(a) Nicolaus Burgundus in Ludovico IV. lib. I.

(b) Ms. Chronicon Erfurtense, & Thuringica com-
 muniter.

(c) Rivander in Chron. Thuring. ad annum MCLXV.

magnis viribus & animis se defendit. Missi internuncii Moguntiam, qui necessitatem exponerent, & rogarent auxilia, verum & ibi major calamitas, quippe Cæsar Electorem Moguntiae inclusum oppugnabat. (a) Mox urbe captâ Præsul Romam ad Pontificem Alexandrum fugit, iræ Cæsaris corrivalem, à quo Cardinalem Octavianum in pontificatu æmulum acceperat. Interim Landgravius omni ope destitutam Erfordiam audacius oppugnat, quam cum ad extremam necessitatem adegisset, nondum animis, (b) sed viribus fracta † se dedit. Exemplum Cæsaris imitatus hic victor, ille Moguntiam mœnibus nudaverat, similem † injuriam filia retulit; arces autem Rustenberg & Harburg solo æquata. Non diu afflixit fidelitatis pœna Erfordiam, quippe Conradus Romæ Sabiniensem episcopatum, & Purpuram consecutus moguntiae mortuus videbatur. Suffectus ergo Christianus Comes de Buchenatione Thuringus, antea Cæsaris Cancellarius, an valide? non dixerim. Sic quidem ferebat sæculi genius; Princeps alias cunctis virtutibus & militiâ conspicuus, ac cum Cæsari esset amicissimus, ejus jussu omnia priori bello amissa recepit, nihil † huic antiquius, quàm ut jacentia mœnia repararet. * Amore patriæ motus citius

Expugnatur.

*Nudatur
Mœnibus
vix ante à
Moguntino
reparatis.*

*Restauratur à Moguntino.
* MCLX
VIII.*

(a) Bruschius in hoc ArchiEp.

(b) M Scriptum Chronicon Erfurtense & Thuringica communititer.

citius Erfordiam, quam Moguntiam securitati suæ, & mœnibus (a) restituit. Intro-
duxit (b) † etiam milites, quibus compa-
ratis à civibus & clero fundis, domos e-
rexit, & laudabili exemplo posteros mo-
nuit, ne unquam sine justo præsidio civi-
tatem relinquerent, quod postea negle-
ctum extremis calamitatibus omnia invol-
vit.

* (c) Comitia à Cæsare † anno hujus sæ-
culi septuagesimo Erfordiæ celebrata: tur-
batus Italiæ status & Palestinæ periculum
in consilium trahebatur. In ipsa æde. B.
M. Virginis Ludovicum equitem creabat
(d) Henricus Leo, Saxonum Dux, bellicosus.
Cæsaris Æmulus, comitii sententiâ proferi-
bebatur. Biennio post Urbs hæc in paro-
chias † distributa, (e) cum antea sola B.
M. V. esset omnium parochialis. Alia ve-
rò facella à nobilibus terræ, qui à Wilhel-
mo, aliisque successoribus introducti
in Urbe & agris habitabant, constructa
funt. Paulò * (f) post fulgure † pons mer-
catorum incensus, & à curia ad monaste-
rium Scotorum omnia flammis consump-
ta. Simili strage cœnobium D. Petri cum
fano

XIV.

* MCLXX.

Comitia
Erfordis
habita.Urbs distri-
buita in pa-
rochias.

* MCLXXV

Incendia.

(a) Bruschius d. loco, & de Episcop. tit. ac Diac. Card.

(b) MS. Chronicon Erfurtense & Chytræus in Chron. Sax.

(c) Vide assertionem juris Mog. pag. 18.

(d) MS. Chronicon Erfurtense.

(e) Chronolog. Bucholt. MS. Bibliothecæ Cæsareæ Vindobonensis, sect.
MS. Petrense ad annum MCLXXXII. differt.

(f) MS. Chronicon Erfurtense.